

Ịnwe Ọrịa ịba ọcha n'anya B na D nke na-Adighị Ala ala

• Gịnị bụ ọrịa ịba ọcha n'anya D?

Ọrịa ịba ọcha n'anya D bụ ọrịa imeju nke nje ọrịa ịba ọcha n'anya D na-akpata ụdị ọrịa ịba ọcha n'anya oke ọrịa ịba ọcha n'anya ana-arịakari . Naanị ndị nwegoro ọrịa ịba ọcha n'anya B na-adighị ala ala, ma ọbụ ndị butere nje abụọ ahụ n'oge ha na ndị nwere ọrịa nwere mmekọrịta, nwere ike ibute ọrịa ịba ọcha n'anya D. Ana-eme atumatu na otu n'ime mmadụ iri abụọ bu ọrịa ịba ọcha n'anya B ga-ebutekwa ọrịa ịba ọcha n'anya D. Ana-ahụkarị ọrịa ịba ọcha n'anya D na Africa, Ebe ọwụwa anyanwụ nke Europe, N'etiti Ebe Ọwụwa Anyanwụ, Mongolia, Pakistan, India, Ebe Etiti Asia, na Ọdọ osimiri ndị

Gịnị ga-eme ma ọburụ ma m bute ọrịa abụọ ahụ n'otu mgbe?

Ijikwa ọrịa ịba ọcha n'anya nke B na D ka ara ahụ karịa inwe naanị ọrịa ịba ọcha nke B. Ọ ga-achọkarị mgbanwe na etu esi elekọta ya na ọgwụgwọ, ya mere ọ jiri ndị nnọ mkpa ịchọta onye aka ochie na-ahụ maka ọrịa imeju onye nke nwere ike ilebara ọrịa gi anya.

Olee otu e nwere ike isi jikwaa ọrịa abụọ ahụ n'otu mgbe?

Mgbe mmadụ butere ọrịa ịba n'anya B na D n'otu mgbe, ọrịa ịba ọcha n'anya D na-aghọ nje nke kachasịny na bụrụ isi ebe mmebi imeji nwere ike i si abịa. Ọ na-emekarị ka ọrịa ịba ọcha n'anya nke B ghara idi ike wee butuo ogo ibu nje nke ọrịa ịba ọcha n'anya nke B (HBV DNA), ebe ogo ibu nje nke ọrịa ịba ọcha n'anya D gi (HDV RNA) nwere ike idị oke elu. Nlele ahụ e ji elebara etu ọrịa si aga anya na otu o si anata ọgwụgwọ nwere ike igunye:

- **HBV DNA na HDV RNA:** Nlele ahụ ndị a na-enyere aka ighọta etu ọrịa ịba ọcha nke B na nke D siri di ike n'ahụ gi. Dọkịta gi nwere ike iji nlele ahụ ndị a enyocha etu ahụ gi si anabata ọgwụgwọ.
- **Alanine Aminotransferase (ALT) na Aspartate Aminotransferase (AST):** Nlele ọbara enzyme imeju ndị a nwere ike inye aka na ighọta ma i na-enwe mmebi imeju ugbu a.
- **Alpha-Fetoprotein (AFP), nlele imeju iji hụ ka ọbara si aga, nlele imeju iji mara ma enwere akpa ọnya (Fibroscan), nlele ahụ iji were anụ ahụ imeju maka nyocha:** Nlele ndị a nwere ike inye nghọta kacha di mma na nke akọwara ọfuma gbasara etu ọndụ imeju di ugbu a (nlachi ọnyá, mmebi imeju, koro imeju)

Olee otu e nwere ike i si gwọọ ọrịa abụọ ahụ n'otu mgbe?

Ụlọ ọrụ na-ahụ maka Ọgwụ na mba Europe akwadola inye ndi ọrịa ọgwụ ọhụrụ nke ọrịa ịba ọcha n'anya delta, nke a maara di ka Hepcludex n'ime ọnwa Julai 2020 Ana-atụ anya na ọ ga-amalite idị na mpaghara ụwa ndi ọzọ n'ime afọ 2023 nile. Tupu Hepcludex, pegylated interferon alpha bụ naanị ọgwụgwọ egosiri na-enye aka ibutu nje ọrịa ịba ọcha n'anya D na ụfọdụ ndi ọrịa. Ana-enyocha ọgwụgwọ ndi ọzọ di iche iche maka ọgwụ ịba ọcha n'anya delta ugbu a. Jụọ dọkịta gi ma e enwere nnwale adimire ọgwụ di gi nso. Ọ bụ ezie na ọgwụgwọ na-egbu nje ana-eji maka ọrịa ịba ọcha n'anya B enweghị mmetụta ọbụla na ọrịa ịba ọcha n'anya D, ana-enyekarị ha tinyekwuo ọgwụ interferon iji nyere aka belata ọrịa ịba ọcha n'anya nke B.

Aga m achọ ndọchị imeju?

Ndọchị imeju nwere ike ịbụ ihe e nwere ike ime maka ndị ọrịa nwere ọrịa abụọ ahụ n'otu mgbe nke mmebi imeju ha dị oke njọ. Ka imeju nwere ike ịgwọ onwe ya ka oge na-aga, ma ọbụrụ na ewepụrụ ihe kpatara mmebi imeju, anaghị emekarị nke a mgbe imeju ahụ mebiri ruo n'ogo nke agwọtaghị agwọta. Ndị ọrịa na ndị dọkita ha nwere ike ikpa ma ọ ga okwe omume idenye aha ha na ndị aga edọchị imeju n'ọnọdụ ndị a.

Ụlọ ọrụ na-ahụ maka ịchọpụta Ọgwụgwọ Ọrịa ịbà ọcha n'anya B bụ ụlọ ọrụ mba nke na-abughị maka uru na-eme nchọpụta na ime ka oha mara maka ọrịa ịba ọcha n'anya B. Ọ meputara Hepatitis Delta Connect dịka atụmatụ emebere n'afọ 2016 iji nye ozi na nkwardo maka ndị ọrịa ịba ọcha n'anya D metutara.

www.hpdconnect.org

E nwere ọgwụ mkpa akwụkwọ na ọgwụ na-edozi ahụ nwere ike enye aka?

Ọtụtụ ndị mmadụ na-enwe mmasị iji ọgwụ mkpa akwụkwọ maọbụ ọgwụ ndị na-edozi ahụ iji kwalite ikike ahụ ha nwere eji luso ọrịa ọgwụ naime ka ahụike imeju ha dịkwuo mma. E nweghị iwu na achikwa ngwaahịa ndị a maọbụ nchọpụta ndị ọka mmụta sayensi gosiri na ọgwụ mkpa akwụkwọ maọbụ ọgwụ na-edozi ahụ na-enye aka na nje ọrịa ịba ọcha n'anya B ma ọ bụ D. E nwere nchegbu na ụfọdụ ọgwụgwọ site na-eji mkpa akwụkwọ ma ọ bụ ọgwụ na-edozi ahụ nwere ike imetuta ọgwụgwọ ndị ọzọ, maọbụ mebie imeju gi. E nwere ọtụtụ ụlọ ọrụ na ndị mmadụ na-ekwe nkwa ụgha n'ịntanetị nakwa site na soshal media banyere ngwaahịa ha. Ihe ndị ana-ekwu n'ịntanetị na okwu akaebe ndị ọrịa na-ekwu na Facebook bụ ụgha, ọ nwere ike iduhie ndị mmadụ izu ọgwụ mkpa akwụkwọ na ọgwụ na-edozi ahụ dị oke ọnu.

Olee otú m pụrụ isi bie ndụ dị mma dị ka onye na-arịa ọrịa ịba ọcha n'anya nke B na D na-adighi ala ala?

Ọ dị mkpa ịhụ onye ọkachamara na igwọ ọrịa imeju maọbụ dọkita bụ aka ochie mgbe nile iji leruo anya na ahụike imeju gi. *N'okpuru bụ ndepụta mkpebi ahụike iri anyị kachasị nke i nwere ike imalite ta!*

1. **Hazie ịga ịhụ dọkita bụ ọkachamara n'igwọ ọrịa imeju gi** maọbụ dọkita na-enye nlekota ahụike nwere omuma ihe n'igwọ ndị nwere ọrịa imeju abụọ n'otu mgbe, ka enwe ike ilegide nje ahụ anya ka oge na-aga wee lelee ahụike imeju gi.
2. **Nweta ọgwụ mgbochi nke ọrịa ịba ọcha n'anya A** iji chebe onwe gi pụọ na nje ọzọ na-emetuta imeju.
3. **Zere ịhụ mmụta na-aba n'anya na ise siga** ebe ọ bụ na ha abụọ nwere ike imebi imeju.
4. **Gwa onye na-enye gi nlekota ahụike tupu imalite ịhụ ọgwụ mkpa akwụkwọ ọbụla maọbụ ọgwụ ndozi ahụ vitamin** n'ihia na ụfọdụ n'ime ha nwere ike imetuta ọgwụ ndị dọkita na-enye gi ma ọ bụ mebie imeju gi.
5. **Gakwuru onye enyere ikike ere ọgwụ na-enye gi ọgwụ banyere ọgwụ ọbụla nke ana-egote n'ụlọ ahịa ọgwụ** (ihe atụ acetaminophen, paracetamol) maọbụ ọgwụ dọkita denyere gi na-abughị nke ọrịa ịba ọcha n'anya B maọbụ D tupu ịhụ ha iji hụ na ọ dị mma maka imeju gi
6. **Zere ikuru uzuzu kemikal** si na agba, ihe na-eme ka agba dij nro, gluu, ihe ndị eji ehicha ụlọ, ihe ndị na-ewepụ ihe eji ete mbo, na kemikal ndị ọzọ nwere ike imebi imeju gi.
7. **Rie mkpuru osisi na-adị mma n'ahụ**, ọka, azụ na anụ na-enweghị abụba, n'ọtụtụ akwụkwọ nri. Karisja "akwụkwọ nri cruciferous"- kabeeji, broccoli, koliflawa - egosila na ha na- enyere aka ichebe imeju pụọ na kemikal ndị dij na gburugburu ebe obibi.
8. **Zere ịrị akiriko dij ndụ maọbụ nke ana-esighi nke ọma** (ihe atụ clams, mosel, oporo, scallops) n'ihe na ha nwere ike ibu nje bakterija ana-akpo *vibrio vulnificus*, nke pụrụ igbu imeju ma nwee ike ikpata ọtụtụ nsogbu.
9. **Lelee ma ị nwere ihe ndị na-egosi na e nwere ebu** na mkpuru akị, n'ọka, ọka, ahuekere, sorghum, na ọka millet tupu i jiri ha mee ihe. Ebu nwere ike ịbụ ya na-akpata nsogbu ma ọbụ na echekwara nri n'ebe na eru mmiri ma emecheghi ya nke ọma. Ọ bụrụ na e nwere ebu, mgbe ahụ nri ahụ eburule bakterija "aflatoxins" nke bụ ihe ama ama na-ebute ọrịa kansa imeju.
10. **Belata aka na nrugide gi** site na iri nri na-adị ahụ mma, na imega ahụ mgbe nile, na-enwekwa nnukwu ezumike.

Imeju na ayocha ihe ọ bụla i na-eri, ahụ, ekuru, maọbụ na-amikoro site n'anụ ahụ. Yabụ, chebe imeju gi na ahụike gi!

Olee otu m nwere ike igbochi ikesara ndị ọzọ ọrịa ịba ọcha n'anya B na D?

Ọ bụrụ na ibu ọrịa ịba ọcha n'anya B na D, i nwere ike ikesara ndị ọzọ nje ahụ site n'ọbara na mmiri si na mmekọahụ. Ekwesiri ilele ndị gi na ha na-enwe mmekọahụ na ndị ezinulo gi dij gi nso ahụ maka ọrịa ịba ọcha n'anya B. Ọ bụrụ na nlele ọbara ahụ gosiri na ha ebughi ya ma ha enweghị ihe na aluso ọrịa ọgwụ, mgbe ahụ ha kwesiri ịnata usoro ọgwụ mgbochi ọrịa ịba ọcha n'anya B, nke nwere ike inye nchekwa ruo mgbe ebighi ebi medgide nje abụọ ahụ. Mgbe ibu ọrịa abụọ otu mgbe, ọ dij mkpa ka e kpuchie onyá niile ma zere ikekorita ihe ọ bụla dij nkọ dij ka aguba, brọsh ezé, agubamkpisi ụkwụ, ma ọ bụ ọla ntị. Ozi ọma dij na

ya bụ na ọ́rịa ìba ọ́cha n'anya B na D ABUGHỊ ihe a na-ebute n'amaghị ama, ọ pughịkwa ìgbasa site eze uzere, ụkwara, ìmakụ mmadụ, iso mmadụ rie nri, ma ọ bụ iri nri onye ọzọ nwere ọ́rịa ìba ọ́cha n'anya B na D siri.

..

Ụlọ ọrụ na-ahụ maka ìchọpụta Ọgwụgwọ Ọ́rịa ìbà ọ́cha n'anya B bụ ụlọ ọrụ mba nke na-abughị maka uru na-eme nchọpụta na ime ka oha mara maka ọ́rịa ìba ọ́cha n'anya B. Ọ meputara Hepatitis Delta Connect dịka atụmatụ emebere n'afọ 2016 iji nye ozi na nkwardo maka ndị ọ́rịa ìba ọ́cha n'anya D metutara.

www.hadconnect.org